

slagets § 4, ogsaa i Henhold til en Bemærkning i Beregningen fra Statsanstalten for Livsforsikring, indsat en Bestemmelse om, at Loven skal forelægges dels for Lægtinget, dels for Rigsdagen, naar 10 Aar er gaaet, for at man kan se, hvorledes Sagen da stiller sig, om det vil være nødvendigt at foretage en ny Beregning.

I Lovforslagets § 1 har man ogsaa foreslaaet en lille Ændring af det bestaaende. I den bestaaende Lov er der den Bestemmelse, at Lærerinderne kun er pensionsberettigede, for saa vidt de forbliver ugifte eller er Enker. Da man mener, at denne Lovbestemmelse ikke er tidssvarende, er det her foreslaaet at ændre den saaledes, at Lærerinder overhovedet, hvad ægteskabelig Stilling de er i, er pensionsberettigede. For Statskassen vil den saaledes ændrede Lov ikke betyde videre, idet det Underskud, som Statskassen har maattet være med til at betale i det sidst forløbne Regnskabsaar, netop udgør de 4 pCt., som Statskassen ogsaa efter dette Lovforslag vil komme til at betale. Udgiftsførelsen for Statskassen vil bestaa i, at de 500 Kr., som Staten tidligere betalte som et særligt Tilskud, nu ved Lovforslaget bliver forhøjet til 2,000 Kr. Jeg skal anbefale Lovforslaget til det høje Tings velvilige Behandling.

Det andet Lovforslag, jeg skal have den Ære at fremsætte for det høje Ting, er et Forslag til Lov om Ordningen af den højere Undervisning i Københavns, Frederiksberg og Gentofte Kommuner, altsaa i Stor-København. Ærede Medlemmer vil erindre, at Kultusminister Appel nedsatte en Kommission til at undersøge de private, københavnske højere Almenskolors økonomiske Status. Den Kommission blev færdig med sit Arbejde i Foraaret 1914 og afgav da sin Betænkning, og efter en Forhandling her i Rigsdagen blev man enig om, at denne Betænkning maatte betyde, at man skulde komme til en endelig Ordning af Forholdene ved den højere Undervisning i København, og det blev overdraget mig at søge at faa denne Ordning gennemført. Samtidig bevilgedes der paa Finansloven et Tilskud til de private, højere Almenskoler i København paa 200,000 Kr. under den Forudsætning, at de tre Kommuner bevilgede et lignende Tilskud. Det skete, og der blev af Undervisningsministeriet nedsat et lille Udvalg, bestaaende dels af Forældre, dels af skolekyndige og dels af regnskabskyndige Mænd, et Udvalg, som blev kaldt det skoleøkonomiske Udvalg, der i Løbet af 2—3 Aar skulde

have tilsendt Regnskaberne fra disse Skoler, undersøge dem og Skolernes Forhold i det hele, saa at man paa Grundlag af dette Arbejde kunde træffe en almindelig Ordning af Sagen.

Imidlertid skete der det, at efter det sidst foretagne Valg til Københavns Kommunalbestyrelse besluttede Flertallet i denne, at det for Fremtiden ikke vilde være med til at yde Tilskud, og naar Kommunens Tilskud bortfaldt, bortfaldt ogsaa Statstilskuddet, og Skolerne kom til at staa paa bar Bund. Der var derfor for Ministeriet ikke andet at gøre end at tage Sagen op til Overvejelse for at se at finde en Ordning. Og det skoleøkonomiske Udvalg maatte da, skønt det helst vilde have haft et Aar endnu til sine Undersøgelser, afgive en Beretning om, hvad det havde foretaget sig. Samtidig anmodede Ministeriet Kommunerne om at vælge Repræsentanter til et Udvalg, der kunde forhandle med Ministeriet om en endelig Ordning. Udvalget kom til at bestaa af 4 Repræsentanter fra København, 2 fra Frederiksberg og 2 fra Gentofte. Efter et meget intenst Arbejde i dette Efteraar afgav Udvalget, efter at der til at begynde med havde været megen Uoverensstemmelse, til sidst en helt ud enstemmig Indstilling om, hvordan det kunde ønske Forholdet ordnet med Hensyn til den højere Undervisning. Denne Betænkning findes aftrykt som Bilag. Den er Grundlaget for det Lovforslag, som jeg her har den Ære at fremsætte for det høje Ting.

Lovforslaget følger Indstillingen med Udeladelse af de Ting, der vedrører Skoleplanen, altsaa det rent administrative, der falder ind under Forhandlingerne mellem Kommunerne og Ministeriet. I Lovforslaget medtages altsaa kun de Ting, der maa være Genstand for Lovgivning. Der findes kun een væsentlig Afvigelse i Lovforslaget fra Udvalgets Indstilling. Dette havde enstemmigt indstillet, at de private Skoler, for saa vidt de ønskede at overgaa til Stat og Kommune, skulde gaa over med Halvdelen til Staten og med Halvdelen til Kommunerne, det vil sige Halvdelen af Elevertallet, thi det kunde jo tænkes, at mindre Skoler ved den endelige Ordning blev slaaet sammen. Halvdelen af de Elever, der undervises i de højere Almenskoler, skulde altsaa gaa over til Statens Forsorg og Halvdelen til Kommunernes. Ved en Beregning foretaget af Staden Københavns statistiske Kontor, viste det sig imidlertid, at en saadan Ordning vilde forøge Merudgiften for Statskassen